

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5153/2546

นายแว่น จันทรศรี โดยนางสาวสาลี จันทรศรี ผู้เช่าเป็นคู่ความแทนโจทก์ นางไล่ วิจารย์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1599, ป.พ.พ. มาตรา 1600, ป.พ.พ. มาตรา 1719, ป.วิ.พ. มาตรา 42

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องคดีนี้ในฐานะผู้จัดการมรดกของ ช. ตามคำสั่งศาล ซึ่งเป็นสิทธิเฉพาะตัวของ ผู้จัดการมรดก เมื่อโจทก์ถึงแก่ความตาย สิทธิและหน้าที่ของโจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกย่อม สิ้นสุดลง หาได้ตกทอดไปยังทายาทของโจทก์ไม่ ส. เป็นเพียงทายาทของโจทก์เท่านั้น ไม่ปรากฏว่า ส. เป็นผู้ปกครองที่พิพาทหรือมีอำนาจจัดการทรัพย์สินมรดกของ ช. แต่อย่างใด ส. ย่อมไม่อาจเข้า เป็นคู่ความแทนที่โจทก์ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 อนุญาตให้ ส. เข้าเป็นคู่ความแทนที่โจทก์จึง เป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์มีฐานะเป็นผู้จัดการมรดกของนายช่วง จันทรศรี ตามคำสั่งศาล โจทก์กับจำเลย มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ทะเบียนเล่ม ๒๖ หน้า ๑๕๙ สารบบเลขที่ ๒๕๙ (ที่ถูกต้อง ๒๙๕) ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๖๙ ตารางวา คนละครึ่ง โจทก์มีความประสงค์ต้องการแบ่งแยกที่ดินดังกล่าวเป็นส่วนสัด และ บอกกล่าวให้จำเลยทราบแล้ว จำเลยเพิกเฉยจึงขอให้บังคับจำเลยไปดำเนินการจดทะเบียน แบ่งแยกที่ดินดังกล่าวจำนวน ๒ ไร่ ๓ งาน ๘๔.๕ ตารางวา ตามแผนที่สังเขปท้ายฟ้องให้แก่โจทก์ หากจำเลยไม่ไปให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย และหากแบ่งแยกตกลงกัน ไม่ได้ ขอให้ศาลมีคำสั่งให้นำที่ดินดังกล่าวออกขายโดยประมูลราคาระหว่างโจทก์กับจำเลยหรือ ขายทอดตลาดแล้วนำเงินที่ขายได้มาแบ่งกันคนละครึ่ง จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่เคยครอบครอง ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามฟ้อง โจทก์ไม่เคยเข้ามาเกี่ยวข้องกับที่ดินดังกล่าว และไม่เคยฟ้องเรียกเอาทรัพย์สินมรดกส่วนของนายช่วงจากจำเลยและจากผู้ครอบครองที่ดินคนอื่น ๆ คดีของโจทก์จึงขาดอายุความ ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยแบ่งแยกที่ดินตาม หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ทะเบียนเล่ม ๒๖ หน้า ๑๕๙ สารบบเลขที่ ๒๕๙ ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ให้โจทก์ครึ่งหนึ่ง ส่วนวิธีการแบ่งให้เป็นไป ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๔ ให้จำเลยชำระ ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๒,๕๐๐ บาท ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ใน ข้อเท็จจริงได้ ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๗ โจทก์ถึงแก่ความตาย นางสาวสาลี จันทรศรี ทายาทของโจทก์ยื่นคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทน ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ อนุญาต ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความรวม ๔,๐๐๐ บาท โจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีใน ศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุสมควรที่จะฎีกาในข้อเท็จจริงได้ ศาลฎีกาวินิจฉัยแล้ว เห็นว่า โจทก์ ฟ้องคดีนี้ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายช่วง จันทรศรี ตามคำสั่งศาล ซึ่งเป็นสิทธิเฉพาะตัวของ

ผู้จัดการมรดก เมื่อโจทก์ถึงแก่ความตาย สิทธิและหน้าที่ของโจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกย่อมสิ้นสุดลง หาได้ตกทอดไปยังทายาทของโจทก์ไม่ นางสาวสาลี จันทรศรี เป็นเพียงทายาทของโจทก์เท่านั้น ไม่ปรากฏว่านางสาวสาลีเป็นผู้ปกครองที่พิพาทหรือมีอำนาจในการจัดการทรัพย์สินมรดกของนายช่วงแต่อย่างใด นางสาวสาลีย่อมไม่อาจเข้าเป็นคู่ความแทนที่โจทก์ได้ ปัญหาว่าบุคคลที่จะเข้าแทนที่คู่ความผู้มรณะเป็นบุคคลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔๒ หรือไม่ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ อนุญาตให้นางสาวสาลีเข้าเป็นคู่ความแทนที่โจทก์จึงเป็นการไม่ชอบ เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้ว ปัญหาตามฎีกาโจทก์จึงไม่จำต้องวินิจฉัย พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ยกคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ที่อนุญาตให้นางสาวสาลี จันทรศรี เข้าเป็นคู่ความแทนที่โจทก์ ยกฎีกาโจทก์ ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔๒ ก่อน แล้วส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ มีคำสั่งและคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ รวมสั่งเมื่อมีคำสั่งหรือคำพิพากษาใหม่.

องค์คณะ

วัฒนชัย โชติชูตระกูล · อภิชาติ สุขัคคานนท์ · วิฑิตวิทย์ หิรัญรุจิพงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5153/2546>